

κανείς με ησυχία, το δικαίωμα σεβασμού της γνώμης του άλλου, το δικαίωμα της διασφάλισης της προσωπικής ιδιοκτησίας... Να είστε δεκτικοί στις προτάσεις των μαθητών, αλλά τονίστε ότι όλα τα δικαιώματα συνοδεύονται από υποχρεώσεις. Αυτό το «ζωντανό έγγραφο» θα ήταν καλό να εκτίθεται στην τάξη και να ανανεώνεται όποτε χρειάζεται. Ρωτήστε τους μαθητές «Τι πιστεύετε ότι πρέπει να συμβεί αν κάποιος παραβιάσει αυτά τα δικαιώματα;»

- Ως άσκηση, οι μαθητές και οι δάσκαλοι θα μπορούσαν να φτιάξουν μια λίστα με τίτλο «Το σχολείο μας είναι...» και να την τοποθετήσουν στην είσοδο του σχολείου για να τη βλέπουν όλοι. Κάποιοι μαθητές που είχαν ξανακάνει αυτή τη δραστηριότητα, επέλεξαν να εστιάσουν στο πρόβλημα της βίας στο σχολείο τους. Έγραψαν: «Το σχολείο μας είναι: ένα ασφαλές μέρος, ένα μέρος όπου οι μεγαλύτεροι μαθητές φροντίζουν τους μικρότερους, ένα μέρος όπου ο ένας σέβεται τα δικαιώματα του άλλου...»

Δικαιώματα στις Ειδήσεις

(Βασισμένο σε ένα πρακτικό μάθημα της Nancy Flowers)

Σκοπός: Αυτή η δραστηριότητα ανάλυσης και συζήτησης αποτελεί μια καλή εισαγωγή στα δικαιώματα για τους μεγαλύτερους μαθητές που μπορεί να έχουν ήδη κάποια νοητή εικόνα του τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τους βοηθά να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα και να τοποθετήσουν ένα «σκελετό» για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε καθημερινές καταστάσεις.

Μαθησιακό σημείο:

- Τα γραπτά δικαιώματα έχουν σχέση με καθημερινές καταστάσεις.

Τι χρειάζεστε:

- Παλιές εφημερίδες και περιοδικά παντός τύπου, αρκετά όμως για να έχει η κάθε ομάδα τουλάχιστον ένα.
- Πίνακα ή ένα μεγάλο χαρτόνι και στυλό.
- Την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την Απλοποιημένη Έκδοση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που βρίσκεται στο Πέμπτο Μέρος αυτού του εγχειριδίου.

Χρόνος: Μια ώρα.

Πώς να εφαρμοστεί:

- Διαβάστε στους μαθητές το παρακάτω κείμενο:
«Στο σύγχρονο κόσμο μας έχουμε όλοι πρόσβαση στην πληροφόρηση. Για τους περισσότερους από εμάς, η πληροφόρηση αυτή προέρχεται από τα ΜΜΕ και κυρίως μέσα από τις ειδήσεις. Καθημερινά, οι οθόνες της τηλεόρασης και οι εφημερίδες είναι γεμάτες από ιστορίες και καταστάσεις που άλλοτε είναι ελπιδοφόρες, τραγικές, χαρούμενες, λυπημένες, απλές ή περίπλοκες. Συνήθως, βλέπουμε τις θλιβερές ιστορίες και νιώθουμε αδύναμοι. Ωστόσο, αν δούμε προσεκτικά χρησιμοποιώντας τις ιδέες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θα

διαπιστώσουμε μοτίβα επιτυχίας, όπου προστατεύονται και εφαρμόζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και μοτίβα προβλημάτων όπου τα δικαιώματα καταπατούνται.»

- Χωρίστε τους μαθητές σε μικρές ομάδες των τεσσάρων ατόμων.
- Μοιράστε στην τύχη τα περιοδικά και τις εφημερίδες.
- Ζωγραφίστε ένα κύκλο στον πίνακα ή σε χαρτόνι. Μέσα στον κύκλο γράψτε τις εξής τρεις φράσεις με τέτοιο τρόπο ώστε η μία να βρίσκεται μακριά από την άλλη. (Αυτό αφήνει πολύ χώρο για να κολληθούν τα αποκόμματα των εφημερίδων αργότερα.)
Τρεις φράσεις:
 - Δικαιώματα που καταπατούνται
 - Δικαιώματα που προστατεύονται
 - Δικαιώματα που εφαρμόζονται
- Ζητήστε από τους μαθητές να ψάξουν στις εφημερίδες και τα περιοδικά τους για να βρουν πράγματα που θα αποδεικνύουν αυτές τις τρεις φράσεις. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν όλες τις στήλες των περιοδικών και των εφημερίδων, συμπεριλαμβανομένων των διαφημίσεων και άλλων θεμάτων.
- Αν χρειαστεί, μπορείτε να ενθαρρύνετε τους μαθητές με τα εξής παραδείγματα:
 - Δικαιώματα που καταπατούνται:
Θα μπορούσε να είναι ένα άρθρο που εκφράζει διαμαρτυρία ότι μια δημοτική κλινική έκλεισε χωρίς να συμβουλευτεί πρώτα την τοπική κοινότητα. Αυτό αποδεικνύει την καταπάτηση του δικαιώματος στην υγεία ή ακόμα και στη ζωή!
 - Δικαιώματα που προστατεύονται:
Θα μπορούσε να είναι μια ιστορία για παιδιά που έχουν σωθεί από ανθρώπους που τα κακοποιούσαν.
 - Δικαιώματα που εφαρμόζονται:
Θα μπορούσε να είναι μια εικόνα ενός ποδοσφαιριστή που βάζει γκολ, παρουσιάζοντας το δικαίωμα στον ελεύθερο χρόνο, την υγεία, την ελευθερία της συναναστροφής, ή και του ταξιδιού (αν πρόκειται για ένα διεθνή αγώνα).
- Αφού οι μαθητές ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα (περίπου μετά από 10 λεπτά), ζητήστε τους να κοιτάξουν την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων ή την Απλοποιημένη Έκδοση για να βρουν ένα άρθρο ή άρθρα που έχουν σχέση με τις ιστορίες ή τις εικόνες που βρήκαν στις εφημερίδες. Διαθέστε άλλα 10 λεπτά για αυτό το μέρος της δραστηριότητας.
- Τώρα ζητήστε από κάθε ομάδα με τη σειρά να καρφισώσει τα αποκόμματα στον πίνακα ή στο χαρτόνι. Καθώς το κάνουν αυτό, πρέπει να εξηγούν γιατί επέλεξαν το συγκεκριμένο παράδειγμα και ποιο άρθρο της Ο.Δ.Α.Δ. αποδεικνύει.
- Κάποια από τα επιλεγμένα παραδείγματα θα αφορούν καταστάσεις όπου το ίδιο δικαίωμα καταπατείται, προστατεύεται και εφαρμόζεται την ίδια στιγμή! Χρησιμοποιείστε τις παρακάτω ερωτήσεις για να βοηθήσετε τους μαθητές να αναλύσουν αυτές τις περιπτώσεις.

Ερωτήσεις:

- Ήταν εύκολο να βρείτε παραδείγματα που αποδεικνύουν δικαιώματα που καταπατούνται, προστατεύονται και εφαρμόζονται;

- Ήταν κάποια φράση πιο δύσκολο να αποδειχθεί; Γιατί;
- Υπήρχαν κάποια άρθρα εφημερίδων ή άλλα παραδείγματα όπου θα μπορούσαμε να πούμε ότι και οι τρεις φράσεις σχετίζονταν; Ποια; Γιατί;
- Υπήρχαν κάποια παραδείγματα όπου τα δικαιώματα ενός προσώπου ή μιας ομάδας προστατεύονταν με αποτέλεσμα να καταπατηθούν τα δικαιώματα κάποιου άλλου; Θα ήταν χρήσιμη η φράση «Τα δικαιώματά μου τελειώνουν εκεί που αρχίζουν τα δικά σου και αντίστροφα» σε μια τέτοια περίπτωση; Μήπως αυτή η φράση θα έδινε μια λύση σε όλους; Γιατί; Γιατί όχι;

Επιλογές:

- Ως εργασία οι μαθητές θα μπορούσαν να διερευνήσουν τις διεθνείς προσπάθειες για την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών σε περιστάσεις σύγκρουσης ή την προάσπιση των δικαιωμάτων μιας ευπαθούς ομάδας στην περιοχή σας. (Σημείωση: Παρόλο που οι μαθητές πρέπει να ξέρουν ότι τα δικαιώματα παραβιάζονται συχνά, είναι εξίσου σημαντικό να ξέρουν πώς προστατεύονται για να καταλάβουν ότι η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι εφικτή.)
- Επίσης βλέπε στην ενότητα **Εφημερίδες** στο κεφάλαιο **Χρήσιμες μέθοδοι διδασκαλίας** στο **Δεύτερο Μέρος** για περισσότερες ιδέες για τον έλεγχο των ΜΜΕ για τις ιστορίες των δικαιωμάτων. Βλέπε στην ενότητα **Ειδήσεις για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα** στο κεφάλαιο **Δράση!** – **μεταφέροντας τα ανθρώπινα δικαιώματα πέρα από τα όρια της σχολικής τάξης** για ιδέες σχετικά με το πώς θα διαδοθεί αυτή η γνώση στο σχολείο.